

Θεός Ἰσαάκ καὶ Θεός Ἰακώβ»⁷⁹. Κι' ὁ πιστός Ἰσραηλῆτης, ποὺ ἔτρεφε στὸ πρόσωπό σου θερμὴ ἀγάπη κι' ἀπόλυτο σεβασμό, «ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ», γιατί δὲν τολμοῦσε νὰ κοιτάξῃ στὸν τόπο, ποὺ ἔστησαν οἱ πόδες σου, Κύριε.

«Ὅταν πάλι παρουσιάστηκες στὸ Σινᾶ, γιὰ νὰ μιλήσῃς, καὶ νὰ δώσῃς τίς ἐντολές σου, δὲν ἐπέτρεψες σὲ κανένα ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ ἐγγίσῃ τὸ θεοβάδιστο ὄρος. Ἐδωκες ἐντολὴ στὸ Μωϋσῆ νὰ φωνάξῃ καὶ νὰ πῇ: «προσέχετε ἑαυτοὺς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος καὶ θίγειν τι αὐτοῦ: πᾶς ὁ ἀψήμηνος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσει· οὐχ ἄψεται αὐτοῦ χεῖρ· ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται· ἐάν τε κτήνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται· ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος»⁸⁰. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο, «τὸ Σινᾶ ἐκαιπνίζετο ὅλον», γιατί σὺ ὁ δυνάτὸς Σαβαὼθ κατέβηκες σ' αὐτό⁸¹.

Σήμερα τὴν παρουσία σου στὸ νὰς μας δὲν τὴν συνοδεύουν φλόγες καὶ καπνοί. Τί μ' αὐτὸ ὅμως; Εἶναι παρουσία τὸ ἴδιο, ἢ μᾶλλον, πολὺ περισσότερο δυνατὴ. Βρίσκεσαι θρονιάσμενος στὸ θυσιαστήριο καὶ περιβάλλεσαι ἀπ' τὴν ἀγγελικὴ συνοδεία σου.

Ἄν ἡ ἀγάπη σου μᾶς ἀνέχεται καὶ δὲν μᾶς δίνει τὴ φρικτὴ ἐντολή: «μὴ ἐγγίσῃς ὧδε», ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι τὸ αἰσθανόμαστε καὶ τὸ λέμε: Κύριε δὲν εἴμαστε ἄξιοι νὰ πλησιάσουμε. Δὲν ἔχουμε τὴν παρηγορία νὰ ἐγγίσουμε τὰ ἄγια, καὶ πὺς πολὺ νὰ λειτουργήσουμε στὸ θεῖο μυστήριον.

«Οὐδεὶς ἄξιος...». Κανένας.

Ἰπάρχει στὴ γῆ μας ποιιλία ἀνθρώπων. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ξεπέρασαν τὸ μέσο τύπο. Ἀνέβηκαν στίς κορφές τίς ψηλές τῆς ἀγιότητος. Ἐμεῖς, οἱ κοινοὶ θνητοί, τοὺς περάσαμε φωτοστέφανο. Καὶ ὑποκλιθήκαμε μπροστὰ στὸ ἱερό τους μεγαλεῖο.

79. Ἐξέδ. γ', 4 ἐξ.

80. Ἐξέδ. ιθ', 12-13.

81. Ἐξέδ. ιθ', 18.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, πὺς οἱ ἄγιοι, ἀπ' τὸ ὕψος τῆς ἀρετῆς τους, ἔζησαν στιγμὲς ἐξάρσεως καὶ γεύτηκαν προκαταβολικὰ τὴ χαρὰ τῆς βασιλείας σου. Μπροστὰ στὸ θυσιαστήριο ὅμως κι' αὐτοὶ ἐνοίωσαν τὸν ἑαυτὸ τους ἀνάξιο. Κι' ἔταν τὸ θελημα σου νὰ γίνουν ὑπέρτατοι σου ἐκδηλώθηκε κατηγορηματικά, ἔσκυψαν κι' ὑποτάχθηκαν. Ἀλλὰ μὲ πολλὴ συντριβή. Φώναζαν μὲ ἱερὴ συγκίνηση: «οὐδεὶς ἄξιος...».

Εἶναι τόσο τὸ χάσμα ποὺ μᾶς χωρίζει, Κύριε, ἀπ' τὴ δική σου ἀπειρὴ ἀγιότητα! Κι' εἶναι τόσο ἱερὸ καὶ τιμητικὸ κι' ἅγιο τὸ νὰ σὲ πλησιάσῃ κανεὶς καὶ ν' ἀφιερωθῇ στὴν ὑπηρεσία σου! Φόρτος τιμῆς ποὺ θὰ ξεπερνοῦσε τὴν ἀνθρώπινη ἀντοχή μας, κι' ἂν ἀκόμα βρισκόμασταν στὴ μακαριστὴ ἀγνότητα, στὴν ὁποία βρέθηκαν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, μὲν βγήκαν ἀπ' τὰ ἄχραντα χέρια σου. Ἐπερνᾷ ἀκόμα κι' αὐτὴ τὴν ἀντοχὴ τῶν ἀγγέλων. «Ὅτε ἀγγελος, οὔτε ἀρχάγγελος ἐργάσασθαι τι δύναται εἰς τὰ δεδομένα παρὰ Θεοῦ»⁸².

Δὲν εἴμαστε ἀγγελοι, Κύριε. Δὲν εἴμαστε κἄν ἄνθρωποι ἄγιοι, ὅπως ἦταν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι πρὶν ἀπ' τὴν πτώσι τους. «Πάντες ἡμάρτομεν»⁸³. Μπολιαστήκαμε μὲ τὸ θανατηφόρο μικρόβιο τῆς ἁμαρτίας. Κι' εἴμαστε φορτωμένοι μὲ ἐνοχλή. Ὅλοι. Κι' ὁ πὺς ἀγωνιστής, κι' ὁ πὺς ἅγιος φέρνει τὴν κληρονομία τῆς φθορᾶς, ποὺ μᾶς κληροδότησε ὁ γενάρχης μας.

Πὺς νὰ μὴ νοιώθουμε, λοιπόν, μπροστὰ στὸ ἱερὸ λειτουργημα συντριβῆ! Ἀκόμα κι' ὁ πὺς ἅγιος, ἢ μᾶλλον πολὺ περισσότερο ὁ πὺς ἅγιος, ποὺ ἔχει γνωρίσει πὺς βαθεῖα τὸ μεγαλεῖο σου καὶ τὴν ἀγιότητά σου, τρέμει βλέποντας τὴ μικρότητα καὶ τὴν ἁμαρτωλότητά του καὶ προσφέρει δευλὰ τίς δυὸ συγκλονιστικὲς λέξεις: «οὐδεὶς ἄξιος...».

Στὰ μάτια μερικῶν συνανθρώπων μου, ποὺ ἔχουν ποτιστῇ μὲ τὴ σύγχρονη ἐπιπόλαια νοοτροπία, φαίνεται ἡ συναίσθησι αὐτῇ καταθλιπτική. Εἶναι ἑτοιμοὶ νὰ φωνάξουν, πὺς συντρίβει τὸν ἄνθρωπο. Πὺς τὸν ἀπογοητώνει ἀπ' τὴν αὐτοπεποίθησι. Πὺς τὸν καταδικάζει σὲ μαρασμό.

82. Ἰωάν. Χρυσοστόμου, Ὁμλ. πη' εἰς Ἰωάννην.

83. Ρωμ. γ', 23.